

8. møde.

Torsdag den 23. oktober kl. 13.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Medlemmer af folketinget Poulsgaard, Svend Andersen (Roskilde amt), Hölge og Kirsten Jacobsen har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ophævelse af lov om Statens Kunstfond.

(Lovf. nr. 48).

Medlemmer af folketinget Ove Jensen, Bay og Glensgård har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om beskatning af agio.

(Lovf. nr. 49).

Medlemmer af folketinget Lone Dybkjær, Hilmar Baunsgaard, Svend Haugaard, Edele Kruchow og Stinus har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om en energikommission.

(Lovf. nr. 50).

I skrivelse af gårs dato meddeler boligministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om boligfællesskaber.

(Lovf. nr. 51).

Medlemmer af folketinget Poulsgaard og Voigt har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af fjernsyns- og radiolicenssystemet.

(Andre selvst. forsl. nr. XVII).

Medlemmer af folketinget Inge Krogh, Ritta Ahm, Chr. Christensen, Jens Møller og Inger Stilling Pedersen har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod reklamering for stærke drikke.

(Andre selvst. forsl. nr. XIX).

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod salg af stærke drikke til personer, der ikke er fyldt 18 år.

(Andre selvst. forsl. nr. XX).

Medlemmer af folketinget Tove Nielsen, Arnfast, Brixtofte, Chr. Christensen, Erhard Jakobsen, Lowzow, Gerda Møller og Inger Stilling Pedersen har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om lov om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner.

(Andre selvst. forsl. nr. XXI).

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Poulsgaard) (FP):

Jeg tillader mig herved at fremsætte *for-slag til lov om ophævelse af lov om Statens Kunstfond*, idet jeg vedrørende motiveringen for fremsættelsen skal henviser til lovforslagets bemærkninger.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ove Jensen) (FP):

Jeg tillader mig herved at fremsætte *for-slag til lov om beskatning af agio*, idet jeg vedrørende motiveringen for fremsættelsen skal henviser til bemærkningerne til forslaget.

Ordføreren for forslagsstillerne (Lone Dybkjær) (RV):

Hermed skal jeg for folketinget på det radikale venstres vegne fremsætte *for-slag til lov om en energikommission*.

Idet jeg henviser til bemærkninger til lovforslaget, skal jeg fremhæve, at baggrunden for forslaget er, at det efter det radikale venstres opfattelse er nødvendigt, at der skabes et organ, der kan tilvejebringe et grundlag for regeringens og folketingets energipolitiske beslutninger.

Landets råstoffressourcer og råstoffbehov har ikke hidtil været genstand for en samlet samfundsmæssig vurdering og koordineret lovgivning. Der har været spredte diskussioner i forbindelse med f.eks. redegørelsen vedrørende genbrug og de energipolitiske redegørelser. Udviklingen inden for disse områder har imidlertid stor indflydelse på landets økonomiske og industrimæssige struktur, og det er derfor nødvendigt, at der sker en langsigtet planlægning. Energiområdet er det første område, der trænger sig på — måske det største og det vigtigste — men næppe det sidste. Råstoffkriser inden for an-

[Lone Dybkjær.]

dre områder må forudses. Den måde, beslutningerne vedrørende energi sker på, vil derfor kunne være afgørende for, hvordan beslutninger inden for tilsvarende områder vil blive truffet.

Mange beslutninger, der træffes i folketinget, er kortsigtede. Og ofte tager de ikke hensyn til konsekvenserne på andre områder i samfundet. Resultaterne heraf mærkes knap så tydeligt i en opgangsperiode, men kan have afgørende betydning i nedgangstider.

Energiforbruget er indlysende af stor valutamæssig betydning for landet, og jo større fleksibilitet og jo større besparelser der kan gennemføres, jo bedre. Man kan imidlertid ikke fastholde befolkningens spareevne på dette område — og udelukkende støtte sig hertil — hvis ikke alle kan se, det nytter noget i større sammenhæng. Vor nuværende velstand er bygget op bl. a. i kraft af et stadig stigende energiforbrug, og forbrugsudviklingen på området hænger derfor sammen med de mål, man i øvrigt sætter for det fremtidige samfund. Med de investeringsbehov, der er for det danske samfund frem til år 2000, for slet ikke at tale om de behov, der er for overførsel af midler til udviklingslandene, er det nødvendigt, at der sker en prioritering. Energiområdet er et vigtigt led i denne prioritering. Hvis vi derfor kortsigtet træffer foranstaltninger om anvendelse af atomkraft, naturgas m. v., vil det være umuligt at få gennemført den egentlige og langtrækkende energiplan for hele landet, der alene kan sikre en optimering af anvendelsen af forskellige energikilder.

Men energiplanlægning har en anden og videre betydning end blot de økonomiske og industrielle aspekter. Også landets sociale og kulturelle struktur påvirkes af valget af nye energikilder, og der må derfor foretages en vurdering af, hvilke samfundsmæssige konsekvenser det vil have, hvis energikilder, der indebærer en ny, avanceret teknologi, tages i anvendelse.

Grundlaget for energiplanlægningen må skabes af personer med vidt forskellig faglig baggrund. Men den endelige beslutning om den fremtidige energipolitik er ikke et teknisk spørgsmål. Det drejer sig til syvende og sidst om, hvad det er for et samfund, vi vil have, og er derfor et spørgsmål om menne-

sker. Det er en rent politisk afgørelse, som må foretages af befolkningen og dens politiske repræsentanter.

En energikommission kan ikke løse alle problemer, og en energiplan må nødvendigvis indeholde en betydelig mængde antagelser, ligesom der ikke kan gives et endeligt svar på alle spørgsmål, men vi vil dog have et langt bedre grundlag end i dag.

Energikommissionen indtræder i den struktur, som atomenergikommissionen i dag er et led i, og overtager ansvaret for forsøgsanlægget Risø. En nyvurdering af de hidtidige arbejdsopgaver vil være nødvendig, og selv om en løsning af disse spørgsmål næppe kan tilvejebringes med det samme, skal jeg dog her pege på nogle områder, som vi gerne ønsker drøftet.

Det bør overvejes at flytte det under atomenergikommissionen hørende tilsyn med nukleare anlæg til miljøministeriet, hvor det som uafhængig nuklear sikkerhedsmyndighed i snævert samarbejde med sundhedsstyrelsen på grund af sit arbejdsområde naturligt hører til.

Arbejdet på forsøgsanlægget Risø har hidtil hovedsagelig været fordelt mellem grundforskning og mere målrettet forskning vedrørende atomenergi. Det vil af hensyn til den fremtidige energiplanlægning være nødvendigt at øge forskningen inden for andre energikilder, og i lyset heraf må arbejdet på Risø vurderes.

Hvilken opgave Risø vil få i fremtiden, vil være stærkt afhængigt af, om vi får atomkraftværker her i landet. Der foreligger imidlertid ikke på nuværende tidspunkt en angivelse af, hvor stor en del af Risøs virksomhed der må anses for nødvendig, dersom der skal opføres atomkraftværker her i landet. En sådan afklaring må naturligvis foretages, inden der kan tages endelig stilling til Risøs arbejdsopgaver.

Et hovedspørgsmål bliver, hvorledes Risø skal finansieres i fremtiden. Her bør det overvejes at lade en betragtelig del af arbejdet være rekvireret arbejde. Skal der opføres atomkraftværker her i landet, vil en stor del af de rekvirerede opgaver være koncentreret herom, idet tilsynet og elseskaberne vil være nærliggende rekvirenter. Hermed vil der frigøres midler til, at forskning vedrørende andre energikilder kan iværksættes. Skal der ikke opføres atomkraftværker, må man

[Lone Dybkjær.]

forudse, at der skal ske en gennemgribende ændring af de hidtidige arbejdsopgaver. Med den foreslåede struktur opnår man, at det bliver energikommissionen, der definerer opgaverne inden for planlægning og målrettet forskning inden for energiområdet, og at det bliver muligt at foretage en sammenligning af de samfundsmæssige udgifter, der er ved de forskellige energikilder.

Jeg tillader mig herved at anbefale lovforlaget til tingets velvillige behandling.

Boligministeren (Helge Nielsen):

Jeg har herved den ære for folketinget at fremsætte forslag til lov om boligfællesskaber.

Som det vil være folketinget bekendt, berørte man i folketingets boligudvalg dette spørgsmål i sidste samling.

Det fremgår af boligudvalgets betænkning af 10. marts 1975, at udvalget har drøftet, om der i lovgivningen bør fastsættes en almindelig regulering af adgangen til at sælge beboelseslejligheder fra en udlejningsejendom.

Jeg lovede dengang i udvalget, at jeg ville overveje forslag til lovgivning herom.

I overensstemmelse hermed bebudede statsministeren i sin redegørelse den 7. oktober 1975 i folketinget, at regeringen ville fremsætte forslag til en lov om boligfællesskaber, der skal regulere forholdet mellem personer, der på anden måde end i form af ejerlejligheder i fællesskab erhverver eller ejer en bygning.

I overvejelserne er indgået, om salg af anpartslejligheder i større ejendomme kunne anses for en omgåelse af forbudet imod opdeling af ældre bygninger i ejerlejligheder med den konsekvens, at anpartsskøder om sådanne ejendomsanparter kunne afvises fra tinglysning. En sag herom har verseret ved domstolene. Højesteret har den 15. oktober 1975 statueret, at tinglysning af skøder af denne art ikke kan afvises efter gældende ret.

Denne afgørelse har skabt klarhed om den bestående retstilstand på området, men har samtidig gjort det nødvendigt nu at tage stilling til, om lovændringer på dette område er påkrævet.

Der er for mig at se ingen tvivl om, at systemet med anpartslejligheder har uheldige sider, og når lovgivningen har standset

opdelingen i ejerlejligheder af de ældre ejendomme, bør disse ejendomme ikke i stedet kunne sælges anpartsvis, således at køberen endog får en mere usikker stilling, end hvis han har købt en regulær ejerlejlighed.

Der er på dette område andre forhold, som man kunne ønske at finde en løsning på. Lad mig her nævne en bedre beskyttelse af de forskellige mindretal, der bor i ejendomme, der ejes af fællesskaber af den ene eller den anden art.

Jeg tænker her på købere både i anpartsforhold og ejerlejligheder, som ofte er uden reel indflydelse på forholdene i den ejendom, de bor i. Jeg tænker også på lejerne i sådanne ejendomme.

Disse problemer er vanskelige. Vi arbejder med dem, og jeg vil senere vende tilbage til, hvorledes disse ting kan løses.

Det først fornødne er imidlertid at få standset de eksisterende muligheder for anpartssalg. Dette er lovforslagets hovedidé.

De foreslåede regler hindrer salg af anparter, hvortil der er knyttet brugsret til en lejlighed. Det betyder, at en boligsøgende ikke kan tvinges til at skulle købe en andel af ejendommen for at få en lejlighed.

Reglerne skal endvidere hindre, at ejere af udlejningsejendomme prøver at omgå disse regler ved at lade ejendomme omdanne til et boligselskab, uden at der er en rimelig beboertilslutning fra starten.

Herved vil man i realiteten undgå, at nye ejendomme udstykkes på den ene eller den anden måde af den oprindelige ejer.

I de ejendomme, der allerede er solgt anpartsvis, er forholdet ofte det, at den oprindelige ejer fortsat er ejer af størsteparten af ejendommen, mens nogle mindre brøkdeler ejes af enkelte nye beboere. Man vil ikke ved en lov kunne ophæve dette ejerfællesskab. Man kan drøfte, hvordan der bør forholdes med disse ejendomme. I lovforslaget er valgt den løsning, at anpartskøberen frit kan sælge sin anpart, og den, der ejer flere anparter, kan sælge disse under ét, men han må ikke betinge brugsret til en lejlighed af køb af andele.

Jeg vil gerne være med til en drøftelse i boligudvalget med henblik på at finde en anden løsning for disse ejendomme, således at disse ikke til stadighed skal være i et indbyrdes skævt samejeforhold.